

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Paweł Wojciechowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa S. Spółki Akcyjnej z siedzibą w P.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wymierzenie kary pieniężnej
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 22 stycznia 2025 r.,
po rozpoznaniu skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Warszawie z 13 kwietnia 2021 r., sygn. VII AGa 711/20

**1. zmienia zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 13
kwietnia 2021 r., sygn. akt VII AGa 711/20 – w ten sposób, że:**

**a) w pkt I oddala apelację powoda od wyroku Sądu
Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów z 17 czerwca 2020 r., sygn. akt XVII AmE 268/18,**

**b) w pkt II zasądza od powoda S. Spółki Akcyjnej z siedzibą w
P. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki
kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania apelacyjnego wraz z odsetkami za opóźnienie za**

czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia wyroku do dnia zapłaty;

2. zasądza od powoda S. Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia wyroku do dnia zapłaty.

Oktawian Nawrot Joanna Lemańska Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 marca 2018 r., nr [...], Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 7a i ust. 2 oraz art. 33 ust. 9 pkt 3 w zw. z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (tekst jedn. Dz.U. 2017, poz. 285, dalej: „ustawa o biokomponentach i biopaliwach ciekłych”) w zw. z art. 16 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017, poz. 2290, dalej: „ustawa nowelizująca z 2017 r.”) oraz na podstawie art.104 k.p.a. orzekł w punkcie pierwszym, że S. sp. z o.o. w P. (obecnie S. S.A. w P.) naruszyła art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w ten sposób, że nie złożyła w terminie Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art. 30 ust. 2 ustawy, za III kwartał 2015 r. W punkcie drugim decyzji za opisane działanie wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 5000 zł.

Od tej decyzji odwołanie wniósł powód, zarzucając jej naruszenie art. 30 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 20 lit. a w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym na dzień 16 listopada 2015 r. (nie jak błędnie wskazał Sąd Apelacyjny - 16 maja 2016 r., k.133 akt VII AGa 711/20) poprzez przyjęcie, że powód zobowiązany był do złożenia sprawozdania kwartalnego za III kwartał 2015 r. (nie jak błędnie wskazał Sąd Apelacyjny III kwartał 2016 r., k. 133 akt VII AGa 711/20) w sytuacji, gdy na powodzie, jako przedsiębiorcy

wykonującym wyłącznie działalność w zakresie nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i ich sprzedaży w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, nie ciążył obowiązek składania przedmiotowego sprawozdania. Skarżący wniósł o uchylenie decyzji. W uzasadnieniu wskazał, że nie miał obowiązku składania sprawozdania, gdyż posiadanie koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą nie jest równoznaczne z posiadaniem statusu producenta, a tylko producenta obciąża ww. obowiązek.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o jego oddalenie wskazując, że na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy i biokomponentach i biopaliwach ciekłych powód posiadał status producenta, zatem był zobowiązany do złożenia sprawozdania za III kwartał 2015 r., a uchybienie obowiązkowi uniemożliwiło organowi ustalenie, czy przedsiębiorca dokonywał obrotu w procedurze zawieszanej akcyzy.

Wyrokiem z 17 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie powoda rozstrzygając o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, że T. sp. z o.o. w P. (później S. sp. z o.o. w P.) posiadała koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 13 stycznia 2015 r. Pismem z dnia 30 czerwca 2016 r. Prezes URE zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z niezłożeniem w terminie sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. W oparciu o art. 50, art. 77 § 1 i art. 78 k.p.a. wezwał przedsiębiorcę do złożenia wyjaśnień, pismem z dnia 13 lipca 2016 r. przedsiębiorca zajął stanowisko w sprawie, a pismem z dnia 9 lutego 2018 r. Prezes URE zawiadomił o zakończeniu postępowania dowodowego. Poinformował równocześnie, że ze zgromadzonym materiałem dowodowym można zapoznać się w siedzibie urzędu. Przedsiębiorca nie skorzystał z przysługującego mu prawa.

W dniu 5 marca 2018 r. Prezes URE wydał decyzję [...].

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie i wskazał, że zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych producenci byli obowiązani do

przekazywania, w terminie do 45 dni po zakończeniu kwartału, Prezesowi URE sprawozdań kwartalnych, sporządzonych na podstawie faktur VAT lub innych dokumentów zawierających informacje dotyczące ilości i rodzajów: wytworzonych paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, wprowadzonych do obrotu paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, z określeniem zawartości biokomponentów w tych biopaliwach, biopaliw ciekłych przeznaczonych do zastosowania w wybranych flotach, o których mowa w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, biopaliw ciekłych zużytych na potrzeby własne; a także informacje dotyczące kosztów wytworzenia poszczególnych rodzajów paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, z wyszczególnieniem zagregowanych kosztów: zakupu biokomponentów, zakupu surowców innych niż biokomponenty, użytych do wytworzenia poszczególnych rodzajów paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, przerobu surowców użytych do wytworzenia poszczególnych rodzajów paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, kosztów pozostałych. Sąd Okręgowy wskazał, że w myśl art. 2 ust. 1. pkt 20 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych użyte w ustawie określenie „producent” oznacza przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, wykonującego działalność gospodarczą w zakresie: a) wytwarzania, magazynowania, importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i wprowadzania ich do obrotu lub, b) importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego biokomponentów, a następnie ich wykorzystania do wytwarzania przez siebie paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych. Sąd wskazał, że w punkcie pierwszym koncesji z dnia 13 stycznia 2015 r. Prezes URE określił przedmiot działalności przedsiębiorcy objętej koncesją, jako „działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi z zagranicą bez wykorzystania infrastruktury technicznej”. Z tego określenia Sąd Okręgowy wywiódł, że powód posiadał status producenta, o którym stanowi art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych i spoczywał na nim obowiązek udzielenia informacji poprzez złożenie przedmiotowego sprawozdania. Zdaniem Sądu obowiązek sprawozdawczy nie zależał od faktycznego wykonywania działalności gospodarczej w określonym zakresie. Sąd wskazał również, że dopiero z treści złożonego sprawozdania Prezes URE powziąłby wiedzę, czy powód faktycznie „wprowadzał do obrotu” paliwa w rozumieniu ustawy.

W ocenie Sądu Okręgowego nie było sporne, że powód nie złożył sprawozdania w terminie przewidzianym w art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, lecz złożył je dopiero 7 lipca 2016 r. Nałożona na powoda kara pieniężna odpowiadała przepisom prawa, wynikała z nich wprost, co wyłączało możliwość jej miarkowania.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako niezasadne.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł powód zaskarżając je w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu powód zarzucił:

1) art. 30 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 20 lit. a w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w brzmieniu obowiązującym na dzień 15 maja 2015 r., poprzez ich błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, że na powodzie spoczywa obowiązek przekazania Prezesowi URE sprawozdania kwartalnego w sytuacji, w której powód jest z takiego obowiązku zwolniony, ponieważ jest przedsiębiorcą wykonującym wyłącznie działalność w zakresie nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i ich sprzedaży, poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym,

2) art. 2 ust. 1 pkt 14 w zw. z art. 30 ust. 2 pkt 1 lit. b i c ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w brzmieniu obowiązującym na dzień 15 maja 2015 r., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że z treści przekazanego przez powoda Prezesowi URE sprawozdania, o którym mowa w ww. przepisach, Prezes URE powziąłby wiedzę, czy powód faktycznie wprowadzał do obrotu paliwa w rozumieniu ustawy, w sytuacji gdy z treści wzoru ww. sprawozdania, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2014 r. (poz. 1861), wydanego na podstawie art. 30 ust. 2d ustawy, nie wynika, czy wprowadzenie paliw do obrotu następuje w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, a w konsekwencji Prezes URE nie powziąłby na tej podstawie pożądaney wiedzy.

Powód, formułując powyższe zarzuty, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z 13 kwietnia 2021 r. w sprawie o sygn. VII AGa 711/20 Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: a) w punkcie pierwszym uchylił decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 marca 2018 r., nr [...], b) w punkcie drugim zasądził od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz S. spółki akcyjnej spółki komandytowo-akcyjnej z siedzibą w P. kwotę 837 zł (osiemset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów (pkt I) oraz zasądził od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz S. spółki akcyjnej spółki komandytowo-akcyjnej z siedzibą w P. kwotę 1540 zł (tysiąc pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym (pkt II).

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny zważył, że ustalenia faktyczne były niesporne pomiędzy stronami, a istota sporu sprowadzała się do wykładni pojęcia „producenta” na gruncie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Wykładnia ta miała zasadnicze znaczenie dla istnienia obowiązku sprawozdawczego, którego niedopełnienie skutkowało nałożeniem kary pieniężnej. Sąd II instancji miał na uwadze, że Sąd Okręgowy oddalając odwołanie uznał, iż decydująca jest treść koncesji i zawarte tam wskazanie czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, co z kolei jest decydujące dla istnienia obowiązku sprawozdawczego z art. 30 ust. 2 ww. ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rację ma powód, który wskazał, że wprowadzanie do obrotu paliw i biopaliw ciekłych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, powyższy obowiązek wyklucza.

Sąd II instancji wskazał, że ustawa o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w art. 2 ust. 1 pkt 20 zawiera legalną definicję producenta. Z definicji tej wynika, iż producentem jest podmiot posiadający status przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, który wykonuje działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, magazynowania, importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i wprowadzania ich do obrotu. Sąd II instancji zaznaczył, że dokonując analizy stanu faktycznego trzeba

sięgnąć do art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych zawierającego definicję „wprowadzania do obrotu”. Zgodnie z tym przepisem, przez wprowadzanie do obrotu rozumie się sprzedaż lub inną formę zbycia biokomponentów, paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym. Tymczasem, co nie było pomiędzy stronami sporne, powód dokonywał nabycia wewnątrzwspólnotowego wyłącznie w procedurze zawieszenia poboru akcyzy. Nie mógł być zatem uznany za producenta, gdyż zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych nie wprowadzał paliw do obrotu, a zatem nie był producentem w rozumieniu ustawy. Skoro powód nie był producentem, a tylko na producencie ciąży obowiązek sprawozdawczy z art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, to nie mógł naruszyć tego obowiązku nie składając sprawozdania.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego należało zatem uznać, iż Prezes URE wydając zaskarżoną decyzję błędnie zidentyfikował powoda jako producenta w rozumieniu ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, bez oparcia swych ustaleń na powołanych przepisach i literalnej ich wykładni, która nie pozostawia jakichkolwiek wątpliwości co do definicji „producenta”. W ocenie Sądu II instancji wykreowanie w zaskarżonej decyzji, niemającego oparcia w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, obowiązku sprawozdawczego przesądzało o wadliwości tej decyzji. Reasumując, Sąd II instancji uznał, że apelacja powoda jest zasadna, co skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 5 marca 2018 r. nr [...], co implikowało także zmianę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając w całości wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 13 kwietnia 2021 r. sygn. VII AGa 711/20.

Powyższemu wyrokowi skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 30 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 20 lit. a) w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2017 r. poprzez ich błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, że na powodzie nie spoczywał obowiązek przekazania Prezesowi URE sprawozdania

kwartalnego w sytuacji, w której powód nie jest z takiego obowiązku zwolniony ponieważ jest przedsiębiorcą posiadającym koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą.

Skarżący wskazał, że naruszenie przez Sąd Apelacyjny w Warszawie powyższych przepisów doprowadziło do wydania błędnego wyroku, tj. do zmiany wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie poprzez uchylenie decyzji Prezesa URE z dnia 5 marca 2018 r. nr [...].

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 17 czerwca 2020 r. XVII AmE 268/18, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania i ich zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego według norm przepisanych.

Powód w odpowiedzi z 4 listopada 2021 r. (data prezentaty Sądu Apelacyjnego w Warszawie) na skargę kasacyjną wniósł o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania ewentualnie oddalenie oraz w każdym przypadku zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Na podstawie akt sprawy Sąd Najwyższy ustalił, że 1 czerwca 2022 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi postanowieniem w sprawie o sygn. LD.XX Ns-Rej.KRS/[...] dokonał wpisu przekształcenia dotychczasowej S. Spółka Akcyjna Spółka Komandytowo Akcyjna w P. KRS nr [...] w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością działającą pod firmą S. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (k. 44), natomiast 1 grudnia 2023 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi postanowieniem w sprawie o sygn. LD.XX Ns-Rej.KRS/[...] dokonał wpisu przekształcenia dotychczasowej S. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. nr KRS [...] w spółkę akcyjną działającą pod firmą S. Spółka Akcyjna KRS nr [...] (k. 49).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego jako zasadna zasługiwała na uwzględnienie.

1. Skarżący oparł skargę na zarzucie naruszenia prawa materialnego tj. art. 30 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 20 lit. a) w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2017 r. poprzez błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, że na powódzie nie spoczywał obowiązek przekazania Prezesowi URE sprawozdania kwartalnego w sytuacji, w której powód nie jest z takiego obowiązku zwolniony ponieważ jest przedsiębiorcą posiadającym koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą.

2. Istota problemu zaistniałego na gruncie niniejszej sprawy sprowadza się do rozstrzygnięcia czy na powódzie spoczywał obowiązek złożenia Prezesowi URE sprawozdania zgodnie z dyspozycją art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych za III kwartał 2015 r. Z analizy akt sprawy wynika, że powód nie złożył sprawozdania za III kwartał 2015 r. argumentując, że nie jest producentem w rozumieniu ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w brzmieniu obowiązującym na dzień 15 maja 2015 r., oraz podnosząc, że jest z takiego obowiązku zwolniony, ponieważ jest przedsiębiorcą wykonującym wyłącznie działalność w zakresie nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i ich sprzedaży w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym. Powód wskazywał ponadto, że z treści przekazanego Prezesowi URE sprawozdania, o którym mowa w ww. przepisach, Prezes URE nie powziąłby wiedzy, czy powód faktycznie wprowadzał do obrotu paliwa w rozumieniu ustawy, bowiem z treści wzoru ww. sprawozdania, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2014 r. (poz. 1861), wydanego na podstawie art. 30 ust. 2d ustawy, nie wynika, czy wprowadzenie paliw do obrotu następuje w procedurze zawieszenia poboru akcyzy.

3. Zgodnie z art. 30 ust 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym w 2015 r. (do 31 grudnia 2017 r.), producenci byli obowiązani do przekazywania w terminie do 45 dni po

zakończeniu kwartału, Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdań kwartalnych, sporządzonych na podstawie faktur VAT lub innych dokumentów zawierających informacje dotyczące: 1) ilości i rodzajów: a) wytworzonych paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, b) wprowadzonych do obrotu paliw ciekłych, z określeniem zawartości biokomponentów w tych paliwach, c) wprowadzonych do obrotu biopaliw ciekłych, z określeniem zawartości biokomponentów w tych biopaliwach, d) biopaliw ciekłych przeznaczonych do zastosowania w wybranych flotach, o których mowa w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, e) biopaliw ciekłych zużytych na potrzeby własne; 2) kosztów wytworzenia poszczególnych rodzajów paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, z wyszczególnieniem zagregowanych kosztów: a) zakupu biokomponentów, b) zakupu surowców innych niż biokomponenty, użytych do wytworzenia poszczególnych rodzajów paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, c) przerobu surowców użytych do wytworzenia poszczególnych rodzajów paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, d) pozostałych. Wyżej wskazany przepis uchylono z dniem 1 stycznia 2018 r. ustawą nowelizującą z 2017 r. Jednak zgodnie z art. 16 ustawy nowelizującej z 2017 r. do sprawozdań, o których mowa m.in. w art. 30 ust. 2, ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w brzmieniu dotychczasowym, składanych za okresy do ostatniego kwartału 2017 r. włącznie, oraz do kar pieniężnych za niezrealizowanie obowiązków, o których mowa m.in. w art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w brzmieniu dotychczasowym, za okresy do ostatniego kwartału 2017 r. włącznie, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Wobec powyższego, nie budzi wątpliwości, iż pomimo uchylenia art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, na producentach ciążył obowiązek o którym była mowa w tym przepisie za okres do ostatniego kwartału 2017 r. włącznie.

4. Skoro obowiązek przekazywania Prezesowi URE sprawozdań kwartalnych o jakich była mowa w art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych ciążył w 2015 r. na producentach, konieczne jest ustalenie zakresu znaczeniowego pojęcia „producenta”.

Zgodnie z art. 2 ust 1 pkt 20 lit. a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym w 2015 r. (do 30 kwietnia 2018 r.) przez „producenta” należało rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, magazynowania, importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i wprowadzania ich do obrotu.

Zgodnie natomiast z art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w brzmieniu obowiązującym w 2015 r. (do 1 września 2016 r.) „wprowadzenie do obrotu” oznacza „sprzedaż lub inną formę zbycia biokomponentów, paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym” (nowelizacją wprowadzoną ustawą z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, tekst jedn. Dz.U. 2016, poz. 1165, dokonano z dniem 2 września 2016 r. zmiany sformułowania „sprzedaż lub inną formę zbycia” na „rozporządzenie poprzez dokonanie jakiejkolwiek czynności prawnej lub faktycznej”).

5. W realiach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, że w 2015 r. powód był przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz że faktycznie wykonywał wyłącznie działalność w zakresie nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i ich sprzedaży w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, jak też że powód posiadał koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 13 stycznia 2015 r., w której Prezes URE określił przedmiot działalności przedsiębiorcy objętej koncesją jako „działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi z zagranicą bez wykorzystania infrastruktury technicznej”.

6. Dla wyjaśnienia definicji producenta kluczowe znaczenie ma zatem ustalenie, czy użyte w definicji producenta sformułowanie „wykonującego działalność gospodarczą”, oznacza wyłącznie „faktyczne” wykonywanie działalności w zakresie wskazanym w tej definicji (m.in. w zakresie nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i wprowadzania ich do obrotu), czy też „wykonywanie działalności” obejmuje

także sytuację, gdy „faktycznie” działalność taka nie jest wykonywana, ale przedsiębiorca posiada koncesję na wykonywanie działalności w przywołanym w tym przepisie zakresie.

Wbrew stanowisku przyjętemu przez Sąd Apelacyjny poprzestanie na wykładni literalnej definicji producenta z art. 2 ust 1 pkt 20 lit a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych nie jest wystarczające, bowiem w przepisie tym mowa jest o „wykonywaniu działalności”, co nie pozwala w sposób jednoznaczny ustalić, czy odnosi się on wyłącznie do sytuacji „faktycznego wykonywania działalności”, czy też producentem jest podmiot od momentu uzyskania koncesji, niezależnie od tego czy faktycznie wykonuje działalność gospodarczą o jakiej mowa w art. z art. 2 ust 1 pkt 20 lit. a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Konieczne jest zatem odwołanie się do wykładni funkcjonalnej, w tym celowościowej, oraz systemowej.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w art. 2 ust 1 pkt 20 lit. a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych mowa jest o przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, a stosownie do art. 4 ust 1 tej ustawy „Przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą”. Z kolei zgodnie z art. 2 tej ustawy „działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły”.

Należy zauważyć, że na gruncie przywołanych przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (jak też na gruncie tożsamy z nimi art. 4 oraz art. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, tekst jedn. Dz.U. 2024, poz. 236 ze zm.), zarówno w literaturze jak i w orzecznictwie analizowana była kwestia momentu nabywania statusu przedsiębiorcy (analogiczna z występującą w niniejszej sprawie kwestią nabycia statusu „producenta”). Prezentowane są w tym zakresie dwa stanowiska, przy czym przeważające wyraża się w tym, że to wypełnienie przesłanek ustawowych sformułowanych w definicji legalnej pojęcia „przedsiębiorca” przesądza o statusie przedsiębiorcy, a nie wpis do odpowiedniego rejestru, który ma

jedynie charakter deklaratoryjny (zob. M. Etel, *Problem nabywania i utraty statusu przedsiębiorcy* [w:] *Pojęcie przedsiębiorcy w prawie polskim i prawie Unii Europejskiej oraz w orzecznictwie sądowym*, Warszawa 2012, Lex/el.). Jednocześnie jednak zauważa się, że wpis ma wprawdzie charakter deklaratoryjny, jednak wiąże się z nim domniemanie wykonywania działalności gospodarczej (zob. H. Gronkiewicz-Waltz, K. Jaroszyński, *Przedsiębiorca (w:) Prawo gospodarcze. Zagadnienia administracyjnoprawne*, red. H. Gronkiewicz-Waltz, M. Wierzbowski, Warszawa 2015, s. 244; zob. M. Etel, *Problem nabywania i utraty...*). Z kolei w odniesieniu do samego pojęcia działalności gospodarczej w literaturze wskazuje się, że skoro ma ona być prowadzona w sposób zorganizowany, to w pojęciu organizacji działalności gospodarczej mogą tkwić różne elementy formalne poczynając od wykonania podstawowych obowiązków dotyczących rejestracji działalności, zgłoszenia statystycznego, podatkowego i w zakresie ubezpieczeń społecznych, założenia rachunku bankowego, zastosowania wybranej przez przedsiębiorcę lub nakazanej przez prawo formy organizacyjno-prawnej wykonywania tej działalności oraz wystąpienia i uzyskania wymaganego zezwolenia bądź koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej, a także kontaktów handlowych z innymi przedsiębiorcami lub odbiorcami towarów i usług. Każda z tych czynności świadczy o organizacji działalności gospodarczej, chociaż jednocześnie każda z nich jest wymagana z innych powodów (zob. C. Kosikowski [w:] *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz*, wyd. VII, Warszawa 2013, art. 2.).

W piśmiennictwie wskazuje się też na materialny i formalny aspekt zorganizowania działalności gospodarczej. Formalne zorganizowanie działalności gospodarczej należy rozumieć jako prawnie określony zakres obowiązków związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą. Należy tutaj zaliczyć rejestrację działalności gospodarczej, zgłoszenia podatkowe oraz statystyczne, obowiązki związane z ubezpieczeniem społecznym, konieczność prowadzenia działalności gospodarczej w określonej formie organizacyjno-prawnej, konieczność uzyskania określonych aktów administracyjnych, tj. koncesji, zezwolenia. Natomiast jeśli chodzi o warunki materialne, to wymienia się listę czynności organizacyjnych w zakresie uzyskania środków finansowych na podjęcie działalności gospodarczej, zatrudnienia pracowników, wynajęcia czy też zakupu lokalu. Te wszystkie wskazane

czynności organizacyjne jednoznacznie przesądzają, iż działalność gospodarcza jest aktywnością, która nie ma charakteru przypadkowego (tak M. Szydło, *Swoboda...*, s. 50). M. Sieradzka [w:] M. Zdyb, M. Sieradzka, *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz*, Warszawa 2013, art. 2).

7. Należy też wskazać, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego na gruncie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w odniesieniu do pojęcia „wytwórcy” w kontekście obowiązku informacyjnego zwracano uwagę, iż w przypadku działalności regulowanej takiej jak działalność w zakresie wytwarzania biokomponentów, pod pojęciem „wykonywania działalności gospodarczej”, nie należy rozumieć tylko i wyłącznie sytuacji, w której przedsiębiorca rzeczywiście prowadzi działalność wytwórczą (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2016 r., III SK 30/15). Z kolei Naczelny Sąd Administracyjny analizując przepisy ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, także w kontekście obowiązku informacyjnego, doszedł do przekonania, iż „przymiot „przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym” lub „podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego” mają także przedsiębiorstwa lub podmioty, które fizycznie nie rozpoczęły jeszcze przywozu gazu ziemnego, lecz dopiero mają taki zamiar, ale traktowane są przez ustawodawcę, jako wykonujące działalność gospodarczą” (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 17 lutego 2010 r., II GSK 408/09).

8. Powyższe uwagi oraz orzecznictwo w całości odnieść można do pojęcia „producenta” w rozumieniu art. 2 ust 1 pkt 20 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Należy wskazać, że skoro w definicji tego określenia mowa jest o przedsiębiorcy wykonującym działalność gospodarczą w zakresie m.in. „nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i wprowadzania ich do obrotu”, to sam fakt uzyskania koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą powoduje powstanie domniemania prowadzenia działalności we wskazanym w koncesji przedmiocie i zakresie do czasu zawiadomienia o jej niepodjęciu, ograniczeniu lub zaprzestaniu. Znajduje to bezpośrednie potwierdzenie w treści art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz.U.

2024, poz. 266), zgodnie z którym koncesja powinna określać m.in. szczególne warunki wykonywania działalności objętej koncesją, mające na celu właściwą obsługę odbiorców, w zakresie powiadamiania Prezesa URE o niepodjęciu lub zaprzestaniu bądź ograniczeniu prowadzenia działalności objętej koncesją, w okresie jej obowiązywania. Przepis ten potwierdza zatem, iż z dniem udzielenia koncesji powstaje domniemanie prowadzenia działalności objętej koncesją, a jednym z obowiązków koncesjonariusza związanym z prowadzeniem tej działalności jest obowiązek powiadomienia Prezesa URE o „niepodjęciu lub zaprzestaniu bądź ograniczeniu prowadzenia działalności objętej koncesją”. Wątpliwości w tej kwestii nie pozostawia też sama treść decyzji z dnia 13 stycznia 2015 r. o udzieleniu powodowi koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, w której określono „warunki wykonywania działalności” wskazując wprost, że m.in. cyt. „2.7. Koncesjonariusz jest zobowiązany zawiadomić Prezesa URE o zmianach dotyczących wykonywanej działalności objętej niniejszą koncesją (w tym w szczególności (...), rozszerzenia bądź ograniczenia tej działalności) nie później niż 14 dni od dnia ich powstania. 2.8. Koncesjonariusz jest zobowiązany zawiadomić Prezesa URE o niepodjęciu działalności objętej koncesją, jeżeli nie podejmie jej w ciągu 6 miesięcy od dnia udzielenia koncesji, podając przyczyny niepodjęcia działalności; za datę podjęcia działalności uważa się datę faktycznego rozpoczęcia sprzedaży paliw ciekłych” (s. 2 akt administracyjnych XVII AmE 268/18). Jak zatem wynika wprost z treści uzyskanej przez powoda koncesji do warunków „wykonywania działalności” zaliczony został obowiązek powiadomienia o „ograniczeniu tej działalności” oraz „o niepodjęciu działalności objętej koncesją”. Co więcej z treści koncesji wprost wynika, iż dopiero w przypadku nie podjęcia działalności w ciągu 6 miesięcy powstaje obowiązek zawiadomienia Prezesa URE i to z tym faktem koncesja wiąże konsekwencje w postaci uznania, iż „za datę podjęcia działalności uważa się datę faktycznego rozpoczęcia sprzedaży paliw ciekłych”, a zatem a *contrario* w pozostałych przypadkach (tj. w braku zawiadomienia Prezesa URE o niepodjęciu działalności) należy uznać, iż działalność jest prowadzona od momentu uzyskania koncesji niezależnie od jej faktycznego podjęcia.

9. Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie podziela też w tym zakresie wyrażony w orzecznictwie Sądu Apelacyjnego w Warszawie i

przytoczony przez skarżącego pogląd odnośnie statusu producenta i uznaje, że producentem jest się stale przez okres posiadania uprawnienia do obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą (uprawnienia wynikającego ze stosownej koncesji), a nie jedynie bywa w okresie faktycznego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, co wiąże się z koniecznością raportowania do Prezesa URE o ilości i rodzajach paliw i biopaliw, o których mowa w art. 30 ust. 2 tej ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, nawet w przypadku gdy ilość ta jest niewielka, bądź nawet zerowa (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie: z 13 maja 2009 r., VI ACa 1434/08; z 28 czerwca 2009 r., VI ACa 1398/08; z 5 czerwca 2014 r., VI ACa 1394/13; z 17 marca 2015 r., VI ACa 763/14 i 766/14; z 20 listopada 2015 r., VI ACa 1722/14 oraz z 27 sierpnia 2020 r., VII AGa 370/19). Udzielenie koncesji i brak złożenia zawiadomienia o niepodjęciu, zaprzestaniu lub ograniczeniu działalności stwarza domniemanie, iż działalność ta jest wykonywana w pełnym zakresie do czasu zawiadomienia o jej zaprzestaniu lub ograniczeniu, a zatem w tym okresie producent musi wykonywać nałożone na niego obowiązki wynikające z przepisów prawa i decyzji koncesyjnej. W zakresie prawa publicznego, w tym działalności koncesjonowanej, często istotny jest formalny status przedsiębiorcy, w tym przypadku – jako producenta biopaliw, a nie kwestia, czy faktycznie w danym okresie to paliwo jest produkowane (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 17 marca 2015 r. VI ACa 766/14). Obowiązek składania sprawozdań, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych nie narusza przy tym zasady swobody prowadzenia działalności gospodarczej ani chronionych konstytucją RP wolności gospodarczych. Jeśli producent w danym okresie sprawozdawczym nie prowadził faktycznie działalności, która byłaby podstawą do wystawienia faktur VAT i dokumentami takimi nie dysponuje, to powinien wpisać w sprawozdaniu w stosownych rubrykach cyfrę „0”, a takie sprawozdanie nie wymaga żadnej dokumentacji, bo dane te są weryfikowalne same przez się (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie – VI Wydział Cywilny z dnia 8 czerwca 2009 r. VI ACa 1398/08).

10. Z ustaleń faktycznych poczynionych przez SOKiK oraz przez Sąd Apelacyjny nie wynika, aby powód poinformował Prezesa URE o niepodjęciu działalności objętej koncesją, jak też o tym, iż ograniczył on zakres działalności lub

że zaprzestał prowadzenia działalności objętej koncesją. Powód jest przedsiębiorcą, którego przedmiotem działalności jest obrót paliwami ciekłymi z zagranicą bez wykorzystania infrastruktury technicznej, co wynika z udzielonej mu koncesji. W tym zakresie zachodzi domniemanie wykonywania przez powoda czynności określonych w art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Fakt posiadania przez powoda koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą oraz brak złożenia przez powoda zawiadomienia o niepodjęciu, zaprzestaniu lub ograniczeniu prowadzenia działalności objętej koncesją świadczy o wykonywaniu działalności w tym zakresie, co z kolei przekłada się na możliwość przypisania mu statusu producenta w rozumieniu ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Do stwierdzenia istnienia obowiązku sprawozdawczego nie jest konieczne wykazanie, że w okresie sprawozdawczym przedsiębiorca faktycznie dokonywał importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i wprowadzał je do obrotu. Wystarczające jest wykazanie, że miał on możliwość dokonywania takich czynności, w ramach wykonywanej na podstawie posiadanej koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą działalności, co do której nie zawiadomił Prezesa URE o jej ograniczeniu lub zaprzestaniu. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, iż powód nie posiadał statusu producenta, pomimo tego, iż faktycznie wykonywał wyłącznie działalność w zakresie nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i ich sprzedaży w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym.

11. Powyższe znajduje też pełne potwierdzenie przy zastosowaniu wykładni systemowej uwzględniającej brzmienie art. 30 ust. 2 pkt 1 a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Zgodnie z tym przepisem producent ma obowiązek udzielić Prezesowi URE informacji dotyczących ilości i rodzajów wytworzonych paliw i biopaliw ciekłych, zgodnie zaś z pkt b i c, informacji dotyczących ilości i rodzajów „wprowadzonych do obrotu” paliw i biopaliw ciekłych, z określeniem zawartości biokomponentów w tych paliwach i biopaliwach. Zatem, dopiero z treści sprawozdania, o którym mowa w art. 30 ust. 2 ustawy Prezes URE może powziąć wiedzę, czy przedsiębiorca faktycznie „wprowadzał do obrotu” paliwa w rozumieniu powołanej ustawy. Trudno było uznać za prawidłową interpretację art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, która prowadziłaby

do wniosku, iż status danego przedsiębiorcy, jako producenta, mógłby ulegać ciągłym zmianom w kolejnych kwartalnych okresach sprawozdawczych, zależnie od tego czy w danym okresie sprawozdawczym przedsiębiorca faktycznie wprowadzał do obrotu paliwa, pomimo tego, że przedsiębiorca ten nie zawiadamiałby Prezesa URE o zaprzestaniu prowadzenia działalności objętej koncesją lub jej ograniczeniu.

Obowiązek sprawozdawczy o którym mowa w art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych nie może być zależny od tego czy w danym okresie sprawozdawczym przedsiębiorca faktycznie dokonywał importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i wprowadzał je do obrotu. Status producenta w żaden sposób nie jest bowiem związany z wynikami, jakie dany producent osiąga w danym okresie sprawozdawczym czy sposobem prowadzenia działalności gospodarczej w poszczególnych kwartałach roku. Brak jest więc podstaw do tego, aby konstatację co do istnienia bądź nieistnienia obowiązku sprawozdawczego wyciągać na podstawie przyszłej treści sprawozdania, jakie dany podmiot miałby złożyć, a do takiej konkluzji prowadziłoby przyjęcie, iż brak faktycznego wprowadzania do obrotu powoduje, iż dany podmiot nie posiada statusu producenta. Poza tym, tak długo, jak długo sprawozdanie nie zostanie złożone nikt nie może znać jego treści, a tym bardziej jej ekstrapolować. Potencjalna zawartość sprawozdania nie może decydować o powstaniu bądź nie, tegoż obowiązku. Decydujące znaczenie ma natomiast potencjalna możliwość obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą. W świetle łącznej interpretacji art. 2 ust. 1 pkt 20 lit a. oraz art. 30 ust 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w pełni wystarczające jest zatem wykazanie, że powód miał możliwość dokonywania czynności w ramach działalności wykonywanej na podstawie posiadanej koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, co do której nie zawiadomił Prezesa URE o jej ograniczeniu lub zaprzestaniu. Obrót paliwami ciekłymi z zagranicą odbywa się bowiem na podstawie koncesji i z założenia jest wykonywany do czasu zawiadomienia Prezesa URE o zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej lub jej zaprzestaniu, do czego powodowa spółka była zobowiązana na podstawie udzielonej jej koncesji. Sąd Apelacyjny zastosował zbyt wąską wykładnię pojęcia producenta, którego legalna definicja jest zawarta w art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Okoliczność, że powód, dokonywał nabycia wewnątrzwspólnotowego

wyłącznie w procedurze zawieszenia poboru akcyzy nie sprawia, że automatycznie przestaje być on producentem w rozumieniu ustawy.

12. Należy dodatkowo zaznaczyć, że obowiązki sprawozdawcze producenta wynikające z art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych są szczególnie istotne w kontekście ciążącego na Prezesie URE obowiązku sporządzenia sprawozdania zbiorczego raportu kwartalnego dotyczącego rynku paliw i biopaliw ciekłych. Podstawą dla sporządzenia raportu są dane zawarte w sprawozdaniach o których mowa w art. 30 ust. 2 i 3 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2017 r. Jak wskazał skarżący raport ten podlegał przekazaniu ministrom właściwym do spraw finansów publicznych, gospodarki (energii), rynków rolnych oraz środowiska, a także Prezesowi Agencji Rynku Rolnego, w terminie do 75 dni po zakończeniu kwartału. Nieprzekazanie przez powoda sprawozdania w terminie przewidzianym w art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, spowodowało po stronie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki brak wiedzy w przedmiocie rzeczywistych danych dotyczących działalności gospodarczej powoda w III (trzecim) kwartale 2015 r., a w konsekwencji miało negatywny wpływ na realizację przez ten organ obowiązku z art. 30 ust. 4 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Rację ma zatem skarżący, że w sytuacji, w której powód w rzeczywistości nie wykonywał żadnych czynności określonych w art. 2 ust 1 pkt 20 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, jego obowiązkiem było złożenie sprawozdania z wykazaniem stanów zerowych. Niezłożenie zaś tego sprawozdania w terminie skutkowało naruszeniem art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz związanymi z tym konsekwencjami w postaci nałożenia na powoda kary pieniężnej. Raz jeszcze podkreślić należy, że udzielenie koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą i brak zawiadomienia o niepodjęciu tej działalności jej zaprzestaniu lub ograniczeniu stwarza domniemanie, że działalność ta jest wykonywana do czasu zawiadomienia o jej ograniczeniu bądź o jej zaprzestaniu.

13. Jak słusznie też zwrócono uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego, obowiązki informacyjne przewidziane w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (podobnie jak w innych ustawach regulacyjnych,) mają istotne znaczenie dla realizacji zamierzeń prawodawcy leżących u podstaw uchwalenia tej ustawy.

Odgrywają także znaczącą rolę w realizacji przez Prezesa URE jego ustawowych obowiązków. Jednocześnie, z punktu widzenia pozostałych obowiązków wynikających z ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, nie są to obowiązki szczególnie uciążliwe dla ich adresatów. Ponadto, informacja o braku produkcji w danym okresie ma znaczenie dla osiągnięcia celów ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2016 r. III SK 30/15).

14. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Najwyższy uznał, że na powódzie, jako na producencie, spoczywał obowiązek wynikający z art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Skoro w terminie wskazanym w powołanej ustawie tj. do dnia 16 listopada 2015 r. nie zostało złożone sprawozdanie za III (trzeci) kwartał 2015 (złożono je dopiero 7 lipca 2016 r. wraz ze sprawozdaniem za I, II i IV kwartał 2015 r. oraz za I i II kwartał 2016 r.) zasadnie Prezes URE wydał decyzję stwierdzającą naruszenie przez powoda art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych i w konsekwencji zasadnie została nałożona na powoda kara pieniężna w wysokości wskazanej w treści art. 33 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, tj. 5000 zł. Z powyższych względów zasadne były podniesione przez skarżącego zarzuty naruszenia przez Sąd Apelacyjny prawa materialnego.

15. Uznając, że zarzucane naruszenia prawa materialnego są uzasadnione, Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c., uwzględnił wniosek pozwanego i uchylił w całości zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 13 kwietnia 2021 r., sygn. akt VII AGa 711/20, oraz orzekł co do istoty sprawy – oddalając apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 17 czerwca 2020 r. sygn. akt XVII AmE 268/18, oraz zasądzając od powoda S. S.A. z siedzibą w P. na rzecz pozwanego – Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

16. O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1-1¹ k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Zasądzona kwota stanowi wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego będącego radcą prawnym ustalone na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 14 ust. 2 pkt 3

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1935).

O kosztach postępowania ze skargi kasacyjnej, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego będącego radcą prawnym, ustalone zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1935) Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 1¹ k.p.c., art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

Oktawian Nawrot

Joanna Lemańska

Paweł Wojciechowski

[r.g.]

[a.ł]